

Bilag 20

Udvalget vedrørende analyse af demokrati og magt i Danmark

Medieudvalget
Statsministeriet
marts 1996

Rapport fra høringen om »Folkestyret i informationssamfundet«

Onsdag den 22. november 1995 afholdt Udvalget vedrørende analyse af demokrati og magt i Danmark sammen med Statsministeriets Medieudvalg en høring med emnet: 'Folkestyret i informationssamfundet'. Høringen var delt op i to temaer: 'Mediernes rolle i informationssamfundet' og 'Ændrer informationsteknologien folkestyrets måde at fungere på?'.

Oplægsholdere til det første tema var Georg Metz, chefredaktør Information, Karen Siune, docent, dr. scient.pol. AU, og Birthe Christensen-Dalsgaard, chefkonsulent, UNI-C. Ordstyrer var H.P. Clausen, formand for Udvalget vedrørende analyse af demokrati og magt i Danmark. Oplægsholderne til det andet tema var Søren Christensen, amtmand, Anne B. Jensen, administrerende direktør i Dansk Arbejdsgiverforening, og Rolf Jensen, direktør, Institutet for Fremtidforskning. Ordstyrer var Torben Krogh, formand for Medieudvalget.

Georg Metz talte især om mediemønstrets forandring. Han fremhævede de elektroniske mediers stigende vægt og påpegede, at det mønster i medie billedet i form af partipressen m.v. er forsvundet. Demokratiet forudsætter efter hans mening et nuanceret dannelsesgrundlag hos borgerne. Det er en hovedbegrundelse for public service-begrebet.

Metz mente, at vi måske er på vej til et spaltet samfund, hvor en lille, veluddannet og velorienteret elite diskuterer med sig selv gennem specialiserede medier, mens hovedparten af befolkningen holder sig til underholdningstilbudene og de særlige interesser.

Metz polemiserede mod påstanden om, at markedsmekanismen gør medierne demokratiserende med hensyn til dannelse og uddannelse. Det, man tror er en demokratisering, bliver til kulturel nivellering og ensretning.

Karen Siune sagde, at direkte adgang til flere informationer ikke automatisk fører til, at

flere mennesker engagerer sig i den demokratiske proces. Selv hvis alle borgere gives både formel og reel adgang til det store hav af mulige informationer, er det tvivlsomt, om der derved skabes større lighed. Det er snarere forskelle og differentiering, der tegner sig.

Interesse for det omgivende samfund er et kernepunkt og mangelen på lyst til at bruge de relevante tilbud, dvs. demokratiets 'sunde fødevarer', er et problem. Tilfredsheden er den største fare.

Karen Siune brugte det billede, at den danske befolkning kan opfattes som værende inde i en blødt foret tunnel. Tunnelen er foret med bekvemmelighed i form af et godt, velfungerende, rigt samfund. Tunnelen er også forsynet med rettigheder og med en vis portion pligter. Vi hygger os inde i tunnelen med de andre, og da vi er et tolerant samfund, så er der vide grænser for, hvad vi accepterer af udskjeljelser. Problemerne og reaktionerne kommer kun, når vi borer os ud, enten ved alt for kreativ indsats, eller hvis vi direkte falder ud gennem bunden i tunnelen. Så kommer medierne og dækker dette som en unik case.

Manglende interesse for diskussion og debat kan føre til legitimitetskrise for det etablerede politiske system. Tilliden til det politiske system er generelt høj, men der er problemer med tilliden til politikerne.

Birthe Christensen-Dalsgaard sagde, at folk i dag er for passive.

Der er ikke så meget, folk brænder for. Måske er problemerne for abstrakte og kan derfor ikke formuleres.

Hun stillede spørgsmålstejn ved, om der var brug for en ny grænseflade mellem politikere og 'brugere' i stedet for de eksisterende vælgerforeninger. Kan vi på en eller anden måde vende debatten, så folk faktisk føler, at 'det nytter noget'. Det kræver en aktiv indsats fra politikerne.